

Du må ha en fast bunn

Hva er nå hensikten med å fjerne maling fra innvendig treverk som panel og lister? Svaret er ganske enkelt. Du må ha fast bunn før du behandler flaten på ny. Uten det blir det temmelig bortkastet å gi flaten et nytt toppstrøk med maling.

Av ifi.no

De fleste skjønner at de ikke kan male på råttent treverk. Da må treverket skiftes ut. Så dramatisk er det heldigvis ikke alltid. Men fast og tørr bunn må du ha. Det er flere måter å fjerne maling på, og vi skal her omtale de vanligste.

Skrape

Det høres ut som et mareritt for de fleste. Men det trenger slett ikke å være så håpløs jobb som du tror. Hemmeligheten ligger, som med alt arbeid, i godt verktøy. Og ikke bare en, men flere skrapere skal du bruke. Da kommer du ned i profiler og får tatt flate områder med det beste resultatet. Jernet sløves og jobben blir tyngre. De beste skrapene er de du kan sette opp slik du sliper en kniv.

Ikke fall for fristelsen til å bruke sparkelen i stedet for skrape.

Skrape egner seg først og fremst når er blitt sprøtt og spruter lett av. Treverk overmalt på 50-tallet har ofte en sprø malingfilm. Det kommer av at det tidligere var malt med linoljemaling. Da det ble vanlig med alkydmaling, tenkte man dessverre ikke alltid på å gjøre flaten ren før overmaling. Resultatet har vi kanskje sett i mange år, men vi har malt over gang på gang. Nå er malingen tykk, løs fra underlaget og absolutt moden for å fjernes til fast bunn. Da skrapper vi.

Men gjør ikke samme feilen som på 50-tallet. Når du har skrapet vekk malingen, pusser du godt med sandpapir slik at du får en ren flate med god vedheft.

Fjerning av maling med lutbaserte masser er nærmest uaktuelt innendørs fordi metoden krever at du bruker mye vann. Vann brukes både til å fjerne maling og for å nøytralisere treverket etterpå med eddiksyre i vannet.

Malingfjerner inneholdende metylenklorid er nå forbudt å selge.

Det har kommet en ny generasjon miljøvennlig malingfjernere basert på alkohol og estere. De skal være så miljøvennlige (mot deg) at de ikke er merkepliktige for helsefare, brann- og eksplosjonsfare. Følg lenken for å lese mer om kjemisk malingfjerning med miljøvennlige masser.

Fjerning av alkydmaling med langbølgede infrarøde stråler er en metode som anbefales av Riksantikvaren (når han tillater fjerning). Du bruker et spesielt apparat som du holder eller lar henge/ligge over flaten med maling. Etter en kort stund fjerner du lett malingen. Dette apparatet kan du leie. Følg lenken for å lese mer malingfjerning med infrarøde stråler. Metoden kan vanligvis ikke brukes på flater som bare er påført lateksmaling.

Å fjerne maling med varme kan være en risikabel affære. For det første er varmen så sterk at det er lett å antenne brennbart materiale. Men det kan også være brennbart materiale du ikke kan se. Bak panel kan det ligge papp eller jutestrie. Jutestrie kan forresten ligge og ulme i flere dager bak panelet før det begynner å brenne. Det sikreste er derfor å bruke føner bare på gjenstander som dører og vinduer.

Vær forsiktig og prøv deg fram. Malingen skal bli myk nok til at du kan skrape den av, men du må passe på at du ikke får forkulling i treverket. Det er det nemlig ikke noe særlig å male på.

Dersom overflaten ikke har sår og hakk kan du bruke en vaskepad. Med den vasker og sliper du malingen matt i de tilfellene det ikke er nødvendig å fjerne den gamle malingen. Det gir god vedheft når du maler oppå.